

אחרים בעבר, כועס חועס ונוטר איבה על עבר זה, אדם שמוכן להשתמש בכל צעת הקסמים שבירו כדי לנקום, אבל בסופו של דבר מניח לכישוף ומחליט לסלות.

קאפטאנוס, שותפו לתסריט, מגדיר זאת בצורה פשוטה יותר: סרט על מאזורסקי עצמו, על יחסיו עם שתי בנותיו, על מש-ברי גיל המעבר אצל הגבר האמריקאי המצליח.

מה שיצא מן המאמצים המשותפים של השניים, הוא סיפור על אדריכל מצליח

סוזן סאראנדרון בתפקיד ארתה הרוח הטובה

מאוד בניו יורק, המגיע לשלב שבו חיי הנישואין הופכים כבר לשיגרה, ומבחינה מיקצועית אין לו עוד פיסגות לספס עליי. הן, הוא מתחיל להרהר אם לא החמיץ את ההזדמנויות הנפלאות הקוסמות ביותר, שעה שכייון עצמו למטרה אחת בלבד, שאותה השיג משכבר. הספק המכרסם בו מטיל כמובן צל כבד על חיי-הנישואין שלו, למרות שהוא אהב את אשתו.

במוקדם או במאוחר, כאשר מנסה האשה לחזור לעמדה עצמאית משלה, מתגלה גלים העניינים כך, שהיא מוצאת נחמה והבנה דווקא בנורעות הלקוח העיקרי של הבעל. זה מגלה את הפרשה במיקרה, מר דיע שהוא עובד את הבית. בתו, באמצע שנות העשרה, רוגזת על האם ששרבה את מוסכמת-החיים המשותפים, מצטרפת אליו במסע כאילו לחיפוש מקורותיו, באי יווני מבודד בים האגאי. שם הוא מוצא את התושב היחיד מקום, אחד קאליבאנוס, שחולם על התיירים אשר ישספו פעם את האי ויביאו עימם מכשירי טלוויזיה ור קוקה קולה. בינתיים הוא עובד אצל האדון מניו יורק וחושק בהסתר בבתו הצעירה.

באי מוצא האדריכל גם את ארתה, אמר ריקאית צעירה, שהיתה נשואה בין היתר גם לישראלי וחה בישראל, הממשיכה לחפש את עצמה ברחב העולם. היא מצר טרפת למסע אל האי הבודד, ומשמשת מעין רוח טובה המשרה מקיסמה על הגבר המתוסכל בבדידותו.

כמובן שבסופו של דבר, כל הדמויות שחלפו בסרט, מניו יורק ומאטלנגטיקטי, מאתונה ומאהאי, נפגשות בסופו של דבר, אחרי סערה שגורפת את כולם לחוף, מוסרה-ההשכל של מאזורסקי, במיקרה זה וזה למסקנה של שקספיר.

מורשם הדרוה, המעלה העיקרית ב' סרט הזה — שיהיו בוודאי כאלה שית-ענו כי הוא ארוך, ואולי איטי גדי — הוא דווקא בקסם שהוא משרה על הצופה. הדמויות המופיעות על המסך הן אמיתיות ואנושיות כל-כך, עד שהשקיה ב' חברתם היא פשוט מאוד נעימה, גם כשי קשה להם, גם כאשר יש להם בעיות או קשהם מתקוממים. לא כל שכן, כאשר יורדים עליהם רגעי אידיליה, הנופים ש' נתכם הם פועלים מקסימים ביופיים, ו' לפחות בזמן הצפייה קשה להעלות על

וודי ומנדלסון

חתן וכלה

קומדיה סכסית בליל קיץ (שחף, תל-אביב, ארצות-הברית) — לגבי קומיקאי, שלשונו היתה מאז ומתמיד הנשק החזק ביותר שלו, מגלה וודי אלן בסרטו החדש חוש חזותי בלתי-רגיל. אמנם, בכל סרטיו היתה הקפדה גדולה על התמונה, אבל הפעם התקפדה היא גדולה כל-כך, עד שהיא מעמידה בצל את כל היתר.

הצלם גורדון ויליס, בעזרת המוסיקה של מנדלסון, פשוט גונב את ההצגה. הוא עושה זאת באותם קיטעי-מעבר של צילומי-נוף וטבע מרהיבים, המלווים בצלילים מרהיבים לא פחות, והמפרידים בין קטעי הדיאלוג הארוכים. קטעים אלה עשויים כאילו היו הפסקות שבין מערכה ומערכה בתיאטרון.

זהו מיפגש של שש דמויות בבית כפרי מקסים, המצוי בלב יער, ליד פלג מים קטן, עם ציפורים מתרוננות, ערסלים בחצר וכל שאר המרכיבים הדרושים ליצירת אווירה רומנטית אידיאלית. השיחה, מן הרגע הראשון ועד לאחרון, היא מעין נושא ווריאציות, כמו ביצירה מוסיקלית. הנושא הוא חיים משותפים בין גבר ואשה, וששת הדמויות מספקות — כל אחת בפני עצמה, במישחקי זוגות עם השאר, ובשיחה כללית. (בדיוק כמו בשיחה קאמרית במוסיקה) — את האילתורים השונים שמציא אלן.

אם בסרטיו הראשונים נדמה היה שאביר זה של החרדה המצחיקה מוותר על מיבנה דרמאטי כוללני, משום שהוא עוסק מדי בהפגות בדיחות נפרדות. עתה נראה שהוא עבר את הגשר אל הצד השני. הוא עוסק כל-כך במיבנה הכולל של הסרט, בשילוב הקולות השונים במוסיקה הדרמאטית שלו, עד אשר ניטל, במידה רבה, אותו העוקץ המטריד

וודי אלן ומיה פארו: צלילים וציפורים

שנתן תמיד לבדיחותיו מימד נוסף, ושילץ את הצופה להרהר בהם פעם נוספת אחרי שיצא מבית-הקולנוע.

השיחות הן כמובן פיקחיות, מבדרות, הומוריסטיות, אבל משום-מה חסרות את המקוריות וההפתעה שהיו לאלן בעבר. על כך צריך להוסיף את הערצתו המוגזמת לתרבות האירופית, שלה הוא ממשיך לקוד קידות מרגיזות במקצת. אי-אפשר שלא להיענות להזמנה השקופה ולהשוות את הסרט עם חיוכי ליל קיץ של ברנמו, השוואה שאינה לטובה אלן.

ששת השחקנים כאן ראויים לשבח, כל אחד בפני עצמו, אבל בסך הכל, אין להניח שהצופה ימצא הרבה לקחת עמו הביתה מהסרט הזה.

חמת העולם השנייה, מלווה את האפילוג של הסרט, כעין סיכום של הסיפור כולו.

צופה מבוגר יותר, שביקר באחת ההק-רנות המוקדמות לסרט, יצא כשחיוך גדול שפוך על פניו: „הנה סרט על אנשים מודרניים, החיים היום, ואין בו אפילו אקרה אחד, לא נשמעת יריה לרפואה ר' בכל זאת הוא מעניין בכל רגע.“

אכן, יש ללא ספק סרטים מוזעעים יותר, רלוואנטיים יותר, חשובים יותר לתקופתנו מן הסרט הזה, אבל קשה להיזכר בהרבה סרטים שנעשו בתקופה האחרונה, שמהם אפשר לצאת פשוט בהרגשה טובה מן

קאליבאנוס את כל העסיסיות של איש העולם השלישי, המגלה עד מהרה כי ה' „בוט“ מוכן להיעזר בעבודתו, מוכן לדבר על שוויון, אבל אוסר עליו את בתו. התפקיד של ג'וליה הוא אולי המפתח ביותר בסרט, כשהוא נע בין פרימיטיביות

הדעת הנאה גדולה יותר מאשר להצטרף אל האנשים שעל המסך לכמה ימי חופשה. האחראי, בראש וראשונה, ליצירת אוויר-רה חמה ונעימה כל-כך הוא מעל לכל ספק הבימאי מאזורסקי. „עבודה עימו היא חשובה ולא חשובה גם יחד“, אומר עליו

ג'וליה בתפקיד קאליבאנוס עם העז ביאטריצה' אהבה לסוני טריניטרון

ציורית, חמדנות ערמונית וצביעות מתי חסדת.

פסק זמן. מעניין שבין מסקנותיו של הסרט, כמה שהן מודרניות בהחלט. למשל: גם אם אי בודד — רחוק מן הטלוויזיה ומהפירסומות האוויליות שלה — נראה כמו ג'ודן, מקום שקט, שלו ובטוח מחוץ למילחמת הקיום המערבית, הרי ב' סופו של דבר אין זה יכול להיות אלא פסק זמן, מקום שבו אדם נושם עמוקות לפני שהוא חוזר אל התחרות.

ואכן שני שירי אהבה יש בסרט, ושניהם מוקדשים לעיר ניו יורק, שמעולם לא נר-אתה מקסימה יותר, הראשון הוא זה ה' מושמע עליי ליות מינלי בסרט ניו יורק ניו יורק. על רקע שיר זה כאילו יוצא האי כולו במחול, כולל עדר העיזים השוכבות של קאליבאנוס, המנתרות באוויר בכלט מופלא לפי קצב המוסיקה השני, עדיף מאנהאמן, אחד הפיומנים הקלאסיים של לפני מיל-

ג'ון קאסאבס, בימאי מהולל בזכות עצמו, המגלם כאן את תפקיד האדריכל, ואכן, זו אולי ההגדרה הקולעת ביותר. נדמה כאילו הסרט נעשה ברצינות, אבל לא לגמרי ברצינות, כאילו העבודה נעשתה מתוך חדוה, והתוצאה מקרינה תחושה זו אל הצופים.

בחירת השחקנים היא מלאכת מחשבת בפני עצמה. את תפקיד רעייתו של קאס-אבטס בסרט מגלמת רעייתו בחיים, גינה רולנדס. האשה הצעירה, החיננית והתועה, המחפשת את עצמה ומוכנה לתת את עצמה בלי הגבלות, היא סוזן סאראנדרון, שיר צרת דמות עוד יותר מרתקת וסימפאטית מאשר באטלנטיק סיטי. ויטוריו גאסמן כאילו משחק את עצמו כשהוא מגלם את דמותו של גבר בשנות השישים, תוקפני ושתלטן, הרוצה לחסות את הנאות-החיים עד הטיפה האחרונה. ראול ג'וליה, שחקן בימה בסימן עליה, מעניק לדמות של

גאסמן וקאסאבטס האדריכל והלקוח

האולם. היום, ולא רק היום, זהו הישג נכבד ביותר.

תהדריך

תל-אביב: גיורג'יה, רגטיים, נעדר, האדומים, שיר אשיר בגשם.

ירושלים: חמטין, עוברת אורח בסן-טוסי, גליפולי, האגם המזוהב.

חיפה: גיורג'יה.